

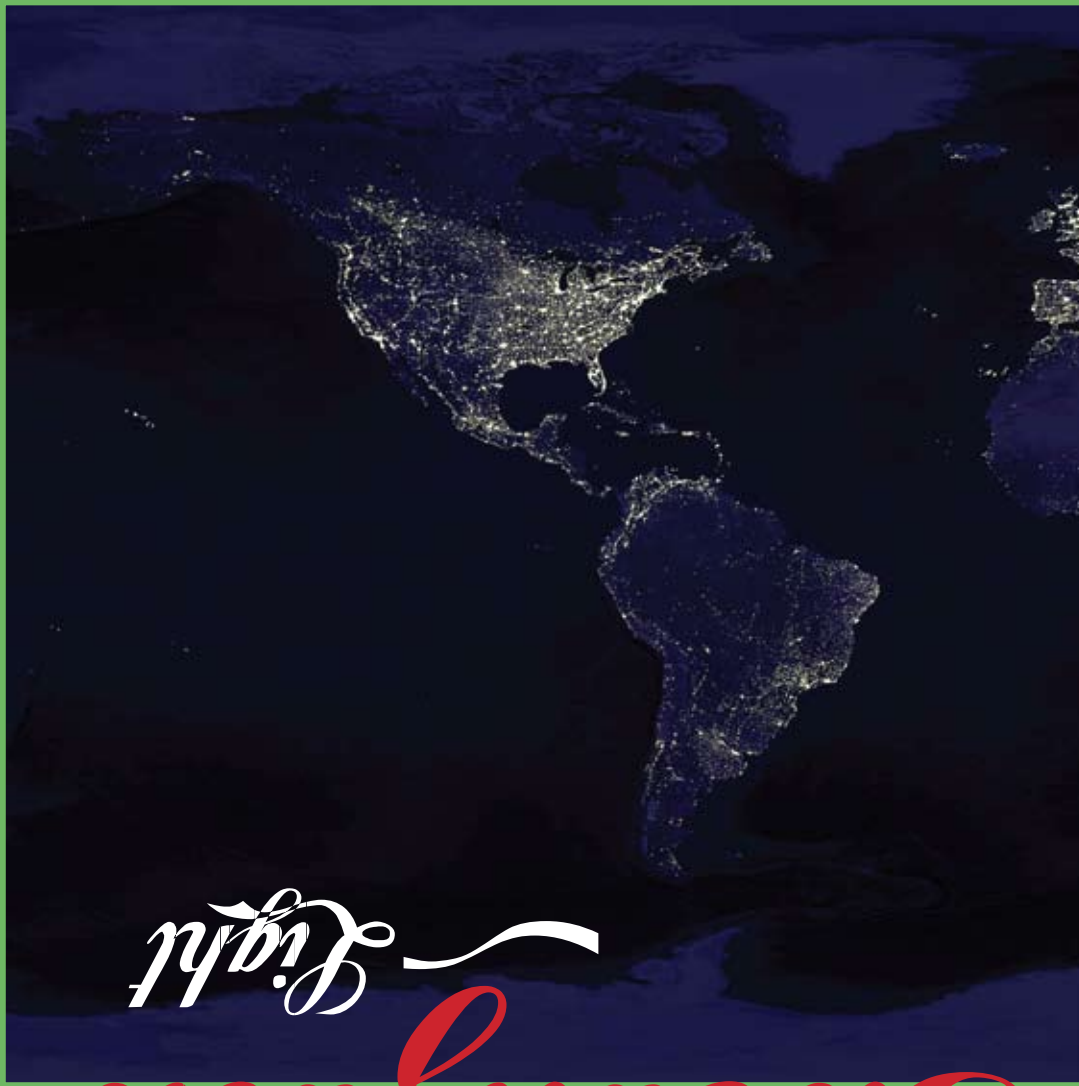
Globalizáció

Light

I. évfolyam, 1. szám

Globalizáció, Környezetvédelem,
Klíímaváltozás, Fogyasztói társadalom,
Túlnépesedés, Pazarlás, Multikulturalizmus

I. évfolyam, 1. szám

Globalizáció

Globalizáció, Környezetvédelem,
Klíímaváltozás, Fogyasztói társadalom,
Túlnépesedés, Pazarlás, Multikulturalizmus

Jens Galschiot - survival of the fastest / hunger march - www.aidoh.dk

Köszöntő

Tisztelt Olvasó!

A globalizáció világában élünk, ezt nem lehet letagadni és elfedni sem. A legtöbben hazánkban mégis csak legyintenek egyet a globalizáció, vagy a klímaváltozás szó hallatán és hozzáteszik, hogy Magyarországon olyan távoli dolognak tűnik a globalizáció. Ez egy téves eszmény, hiszen a mindennapokban érzékelhető a globalizáció hatása. A legtöbben reggel felkelnek és megveszik reggelijüket egy globális hipermarketben, majd az osztrák sonkából és magyar péksüteményből álló reggelijükhöz fellapoznak egy olyan újságot, melyben Magyar nevek már csak elvétve találhatóak. Majd munkába indulva felszállnak egy Volvo buszra, hogy elmehessenek valamelyik transznacionális céghez, hogy olyan termékeket gyártsanak, melyhez az alkatrészek a világ számos pontjáról érkeznek, és a késztermék is lehetséges, hogy Prága, Brüsszel, New York vagy éppen Kairó boltjaiban fogják eladni. A munka után ismét Volvo busz és ismét a hipermarket, ahol már rutinosan válogatjuk a nigériai paradicsomot, a cseh tejet, a kínai fokhagymát, svájci csokit, osztrák felvágottat bele se gondolva, hogy annak hazánkba szállítása mennyi energiát pazarol el. A boltból hazaérve bekapcsoljuk Japán televíziókat és váltogatunk a világ adói között, vagy pedig bekapcsoljuk Írországban gyártott számítógépünket és az interneten keresztül műhold képeket nézünk, az antarktiszról miközben amerikai countryzene szól a hangfalakból. Majd az idillt megtöri egy kopogás és valamelyik távoli vallás képviselője próbál meg minket rávenni, hogy csatlakozzunk egyházukhoz. Majd a napot nyugtázva vetjük le magunkról a világmárkákat és arról álmodunk, hogy talán a nyáron el tudunk utazni Tunéziába. Furcsa szó még a globalizáció?

A lapunkban globalizációval és annak hatásaival szeretnénk foglalkozni és segíteni a fiataloknak felismerni azokat a folyamatokat, mely a jelenséghez köthetőek. A lapunk továbbá segít eligazodni a globalizáció korában és megpróbál felvázolni egy környezettudatos életmodellt, melyet betartva apróságokkal lehet nagylépéseket tenni a környezetrombolás csökkentéséért.

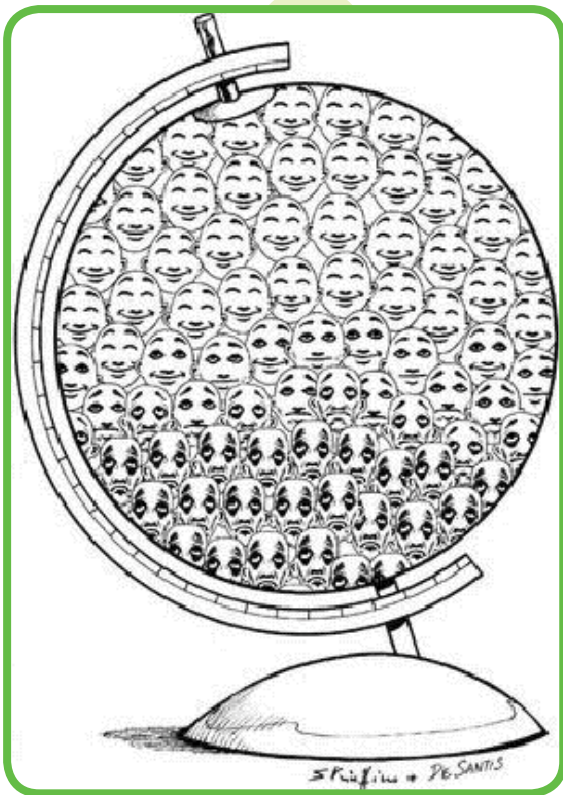
Silye Zoltán

Globalizáció?

• globlight

A google.hu keresőbe beírva a magyar globalizáció szót a keresőmotor 0.05 másodperc alatt összesen 442 000 olyan lapot talál a magyar weben, melynek szövegében megtalálható a globalizáció szó. Az angol globalization szót használva mintegy 1 egész századmásodperccel kevesebb idő alatt 27 800 000 találatot listáz ki. Amennyiben a magyar keresést tovább szűkítjük és már a globalizáció definíciójára keresünk, akkor már csak 11 800 lapot talál az oldal, ami többnyire kisebb szervezetek írásai vagy átvett tanulmányok, de a miniszterelnök honlapján is található írás a globalizációról, ami természetesen szintén nem egy autentikus kutatói forrás. Hiteles forrásnak számíthat talán a Magyar Tudományos Akadémia, de honlapjukon kutatva a globalizáció definíciója szavakra keresve az oldal keresőmotorja egyetlen oldalt sem talált. Ez a helyzet a világ minden részén a globalizációnak nincs egyetlen olyan meghatározása a fogalomra, amit egységesen elfogadna mindenki. A google.hu-nál is megmutatkozik, hogy a globalizáció definíciójának meghatározását csak kisebb szervezetek merték leírni és ez a tendencia figyelhető meg a világban is. A globalizációra eddig csak hétköznapi definíciók születtek, amik természetesen ebből adódóan valamilyen irányba elfogultak.

J an Aart Scholte, a Warwick Egyetem politológus kutatója, aki a What is globalization The definitional Issue- Again című tanulmányában meghatározta a globalizáció legelterjedtebb hétköznapi definícióit. A tanulmány szerint a globalizáció négy

egyszerű meghatározással körbeírható, ezek szerint:

- A Globalizáció a világ nemzetközivé válásának felgyorsulása,
- A szabad piacgazdaság világméretű terjedése,

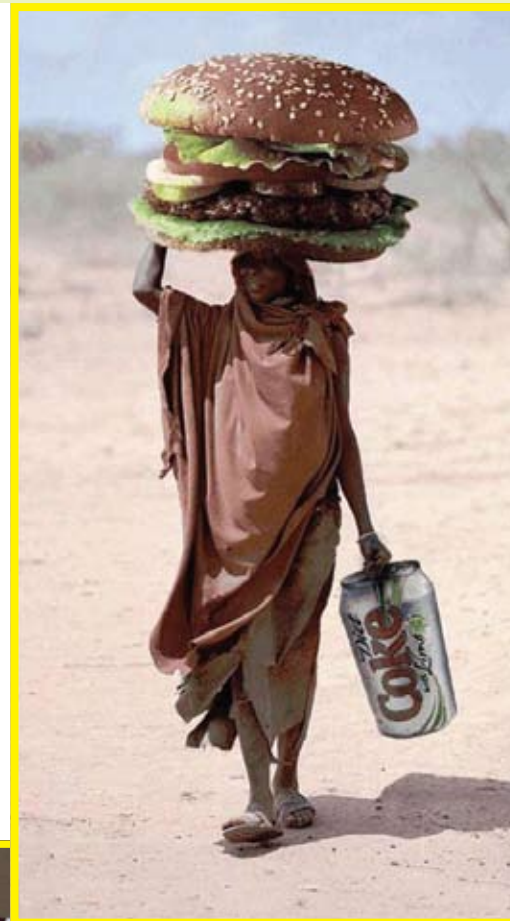
- Kulturális uniformizálódás,
- A nyugati és amerikai érték és életmódték terjesztése és terjedése.

Scholte szerint ezek a fogalmi meghatározások rosszak és talán elmondható, hogy a globalizáció sokkal több annál, mint csak a világ kiszélesedése, egysikűvé válása, illetve a nyugat majmolása.

A következő oldalakon mi magunk is a globalizáció és annak általunk elképzelt hétköznapi definícióit kívánjuk keresni.

A gazdasági globalizáció főbb jellemzői:

- a) a világ összekapcsoltsága
- b) a növekedési kényszer erősödése
- c) gazdasági, kulturális homogenizáció, fogyasztói társadalom
- d) a gazdasági polarizáció, a jövedelmi különbségek növekedése
- e) a gazdasági, politikai hatalom kon-

- centrációja a demokratikusan ellenőrzött szférán kívül
- f) túlnépesedés erősödése
- g) környezeti, szociális problémák erősödése
- h) állampolgári jogok eróziója
- i) az információs és kommunikációs technológiák fejlődése, gyorsulása.

Mértéktelenség

• Varga Gábor, Gaja Környezetvédő Egyesület

ASzeretjük a bűneinket. Nem mondunk le rossz szokásainkról, nem tartunk bűnbánatot, mert nem hiszük el még mindig, hogy lebuktunk, és a büntetőeljárás már elkezdődött. Nevetgélve várunk a tárgyalóterem előtti folyosón, erősnek érezzük magunkat, hiszen milliárdan vagyunk. A harmadrendű vádlottak szólítják. Belépünk. A világ államainak 20 %-a kerül a vádlottak padjára, köztük mi is.

Hónapok telnek el. A félelmetes mennyiségű bizonyíték bemutatása sokkoló. A hivatalból kirendelt védő izzad és makog. A Bíró ítéletet hirdet.

"Bűnük a mértéktelenség. Rézszesei voltak egy kiterjedt bűntszövetkezetnek, amelyben hanyag kezeléssel, gondatlanul bántak a Föld erőforrásainak 80%-ával. Eltérközték, hulladékká alakították a természeti javakat, tönkretették a jövő generációinak életlehetőségeit. Telhetetlen bírvágyukkal előidéztek a növény- és állatfajok 30%-ának kipusztulását, felerősítették a klímaváltozás hatásait....Büntetésük, tettük következményeinek elszenvedése."

Dermedten, hitetlenül nézünk össze. Kiabálva tiltakozunk, magyarázkodunk. *"Nekünk vezetőink vannak. Ők azt mondták, ne nyugtalankodjunk, minden rendben lesz. Senki nem károsodik, minden jogszerű..."*

ABíró álmélkodva mosolyog. *"Nem életszerű amit mondotok. Tanítók jártak köztetek évezredek óta. Az más kérdés, hogy nem hittetek nekik. Nem hallottátok-e tőlük a legnagyobb parancsot? Törődjetekek egymással, cselekvő szeretettel forduljatok a másik felé, legyen benneket részvét. A mesterek nevét csak ismeritek? Jézus, Buddha, Konfucius,*

Mohamed. A tanítványok könyveket írtak számotokra. Thoreau, Emerson, Bartók, Hamvas..."

Atárgyalás évekig tart. A második és elsőrendű vádlottak meghallgatása nagyon hosszú idő, a büntetésük rettenetes. Ők a gazdagok, az

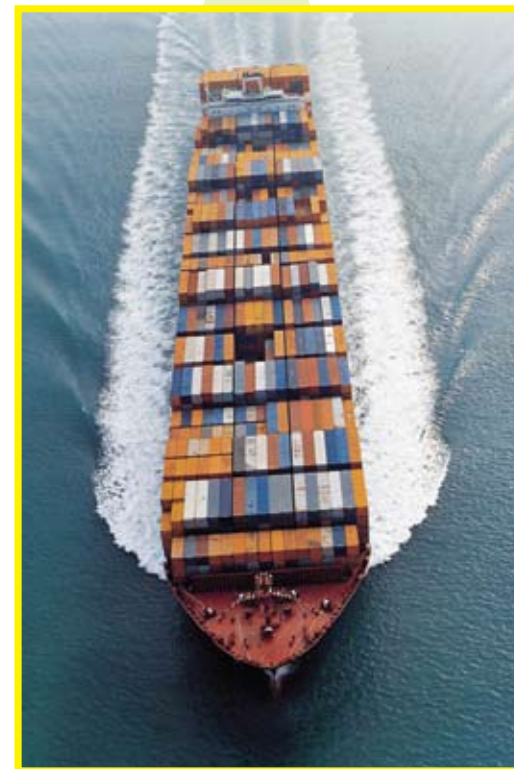
érdekcsoportok vezetői, valamint a politikai döntéshozók. A vád ellenük: előre megfontolt, aljas indokból elkövetett ökológiai bűntettekre való felbujtás, hatalommal való visszaélés, más kárára történő vagyongyarapítás. Idézet a vádbeszédből *"..mértéktelenül merítették a Föld és az emberi kultúra értékeiből, a fogyasztás szenvedélybetegeivé tettek több mint 6 milliárd embert, akiket aztán magukra hagytak. Elterjesztették a rossz-tudást és ezzel a létező világot a pusztulás szélére sodorták."* Büntetésük tettük következményének elszenvedése, és az örök megvétel.

Amerikában óránként két és fél millió műanyag palackot dobnak el. Ennyi pillepalack egymás mellé rakva háromhetente elérne egészen a Holdig. Ez lehet az amerikai változata a mi Égig érő paszulyunknak...

Amerika évente annyi műanyag csomagolófóliát gyárt, amennyivel bebugyolálhatnák egész Texast. Karácsonykor további ötmillió tonna szemét keletkezik – ebből négy milliárd csomagolópapír és bolti papírzacskó (tehát vélhetőleg egymillió tonna a nem kívánt ajándék). Az irodák évente annyi papírt használnak föl, hogy négy méter magas falat építhetnének belőle Los Angeles-től New Yorkig. Az amerikaiak háromhavonta annyi alumíniumdobozt pottyantanak szemétkébe, hogy abból az ország teljes kereskedelmi légiflottáját újjáépíthetnék.

(Forrás: HVG)

Atárgyalás szünetében kimentünk néhányan üldögélni a bíróság lépcsőjére. A szomszédom gimnazista lánya még mindig hitetlenkedve kérdezte, *"Te tudtad, hogy a benzin ára 2010-re 1000 Ft fölé megy, és ezzel láncreakció indul el? Ez nem volt benne a tévében..."*

Linkek:

www.humusz.hu

www.gaja.atw.hu

Globális nyomornegyeddé pusztul le a világ?

Avagy miért fontos a túlnépesedés problémája?

• Huszti Annamária - BOCS Alapítvány

A természetes vizeknek, például egy tónak adott mértékű öntisztulási képessége van. Ha ennél több szennyvíz folyik bele, akkor nem csupán szennyeződik, de az élővilág szegényedésével az öntisztulási képessége is leromlik. Hasonlóan a túlzott emberi létszám nagymértékű romlást okoz életterének eltarthatóságában. Az emberiség létszáma már 7 milliárdhoz közelít, jelenleg évenként több mint 70 millióval nő. Az ENSZ becslése szerint a század közepére a 9 milliárdot is elérheti. A túlnépesedés szűkösséget, zsúfoltságot okoz, háborúhoz és hétköznapi erőszakhoz vezet.

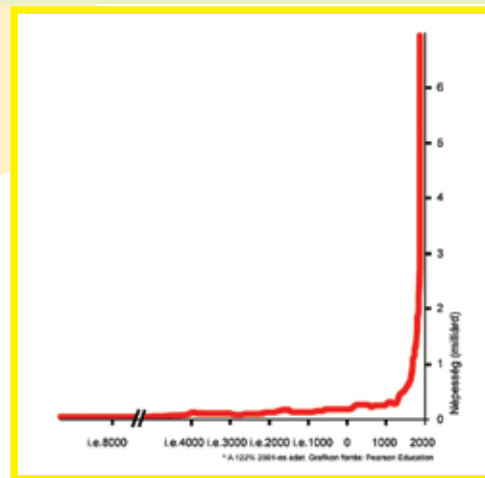
A Föld egyetlen globális faluvá vált, így a kommunikáció, a közlekedés, a gazdaság és hasonló globális hatások befolyásolják mindennapi életünket. A munkahelyeinket elveszíthetjük a nyomorba születő százmilliók miatt, akik éhbérért is kénytelenek agyondolgozni magukat.

A túlnépesedés növeli a világjárványok kockázatát, a környezeti és gazdasági menekültek áradatát, a levegő és az óceánok szennyeződését, a klíma megbolondulást, és a konfliktusgócokat. A határok nem védenek meg ezektől.

A párok által nem kívánt fogantatások megelőzése a legsürgősebb tennivaló. A nők jogainak biztosítása, a lányok iskoláztatása, a családtervezési eszközök elérhetősége a döntő tényezők. A nem kívánt fogantatás sokszor természeti csapásként éri az embereket. Percenként 380 nő esik teherbe, s legalább fele kifejezetten a pár szándéka ellenére.

A szegény országokban egy analfabéta nőnek két-háromszor annyi gyermeke születik, mint egy iskolázottnak, aki már saját kezébe tudja venni

az életét. Ezért a **BOCS Alapítvány** falusi szegénységben élő lányok iskoláztatását támogatja már három évtizede Indiában. Érdekes oktató animációk vannak a népesedésről és az emberiség Földre nehezedő ökolábnyomáról a BOCS webhelyen: www.bocs.eu

John Lennon gondolata nyomatékozza, mennyire fontos, hogy "csak kívánt és pedig önmagukért kívánt gyermekek fogantassanak, akik felnöve elmondhatják: szeretőbb szülőket, jobb kort és helyet nem is kívánhattam volna." (Kívánt gyermek-kívánt szülő elv)

"Az emberek kilencven százaléka ezen a bolygón, különösen a Nyugaton, egy üveg whiskyből fogant egy szombat éjjel, nem a gyermekvállalás szándékával. Kilencven százalékuk egy baleset volt- nem ismerek senkit, aki tervezett volna gyereket."

(John Lennon)

"A családtervezés nagyobb jótétemény, több embernek és kevesebb költséggel, mint bármely egyéb technológia, ami az emberiség rendelkezésére áll."

(James Grant, UNICEF)

"A nyomor és éhezés megszüntetése nem érhető el, ha nem célozzuk meg nyíltan a népesedés és reprodukív egészség kérdéseit."

(Kofi Annan, ENSZ ex-főtitkár)

Alice Csodaországban versenyt fut a Vörös Királynővel, és amikor már teljesen kifogynak a szuszából, Alice megdöbbenve veszi észre, hogy még mindig ugyanazon a helyen vannak.

"- Nálunk azért, ha elég sokáig és elég gyorsan fut, általában eljut valahova az ember!

- Milyen lassú ország! - válaszolta a Királynő. - Itt látod úgy van, hogy nagyon gyorsnak kell lenned ahhoz, hogy legalább ott maradj, ahol voltál."

Aldous Huxley, a Szép új világ szerzője, egy 1959-es (!), Népeségrobbanás című kaliforniai egyetemi előadásában használta ezt a meserészletet annak szemléltetésére, hogy a népeségrobbanás minden gazdasági, politikai, környezet- és természetvédelmi, fejlesztési, segély stb. erőfeszítésünket elnyeli.

"E kis történet tragikus helyzetünk vígjátéki parabolája. Egyre több munkánkba és energiánkba kerül, hogy egyáltalán ott legyünk, ahol voltunk - holott tulajdonképpen nemkívánatos helyzetben vagyunk."

Parasztvakítás, avagy a fogyasztói társadalom a márkák bűvöletében

• Dr. Wurlitzer Tamás, Fúzió Egyesület

A fogyasztói társadalom olyan fogalom, amiről mindenki sejti, hogy mit is jelent és a legtöbb ember tagadja, hogy hozzá tartozna, de mindannyian benne élünk és részese minden kapitalista ország. Ez adja a világ polaritását is, míg az egyik ország az élelmiszerre való pénzt se tudja megkeresni, addig a világ ellentétes pólusán az emberek nagy része, arra törekszik, hogy minél több pénz elköltésével minél nagyobb felesleges luxust engedhessen meg magának.

A fogyasztói társadalom kialakulása valamikor a 70-es évek elején indult el az Egyesült Államokban. Előtte a márkás ruhákat csak a golfpályán hordtak az elitréteg kiváltságaként és a brandnek nagy jelentőséget nem tulajdonítottak a márkajelzést, csak valami diszkrét, eldugott helyen jelenítették meg. A 70-es években viszont az emberek bérének emelkedésével a márkák kikerültek az utcára, hiszen ha valaki Lacoste -ot, vagy Ralph Lauren pólót viselt az úgy érezhette, hogy egy másik társadalmi csoport tagja, vagy legalábbis ezt próbálta láttatni a szemlélők felé. Ettől kezdve az volt a fontos minél nagyobb felületen

jeljen meg a márka, hiszen az olyan, mintha a vásárlást, igazoló blokkot tüzték volna rá. A Tommy Hilfiger márkának sikerült is megvalósítania az emberi hirdetőtáblát, hiszen számos termékén az egész mellkast beborította a márkanév.

Marketing viszont még tovább ment és már a névhez kulturális értéket is keresett, így elindultak a szponzorációs kampányok, melynek keretein belül, valamilyen kulturális tevékenységet árukapcsoltak a mellkason díszelő lógóhoz. De igazából nem a kultúrát szponzorálják, hanem maga a márka akar egy kultúrává egy csoport identitását kifejező stílussá, névvé fejlődni. Tehát bizonyos kulturális stílushoz tartozó rétegnek akar az identitását kifejező eszközzé válni a márka, ami a napjainkig sikerül a vállalatoknak. A rap zenéhez tartozó rétegek Tommy Hilfigert és Adidast hordanak, csak mert az jelzi az identitásukat, aminek az oka az, hogy az idolként tisztelt előadó, sztár, médiaszemélyiség is ezeket a ruhákat viseli, csak és aki nem hasonlóan cselekszik az kilóg a homogénizált csoportból. Ellenben az elektronikus zenét kedvelők körében teljesen más márkák hódítanak, ott

a Nike, Buffalo, Diesel stb. márkák számítanak trendinek és véletlenül sem hordanának másfajta ruhákat, mert mindenki ezt teszi még a sztárként tisztelt személy is, tehát csak az lehet a jó termék. Tehát a márka mára nem csak státusz szimbólum, hanem identitásteremtő eszköz. Nem véletlenül hívják sokszor a fogyasztói társadalmat megetetett társadalomnak. Annak ellenére, hogy a 70-es évek elejére nyúlik, vissza a jelenséget a mai napig életben tudják tartani a zseniális megérzésekkel megáldott marketingcsapatokat foglalkoztató vállalatok. A mai napig egzisztenciális kérdés, hogy milyen lógó díszleg valakinek a ruháján és ez az emberi mivoltát is jellemzi sok

társadalmi csoporton belül, de odafigyelnek minden használati tárgyuk milyenségére, hiszen az méri társadalmi hovatartozásukat, hogy milyen márkájú mobiltelefont használnak, milyen autóval hajtanak keresztül a városon és mennyi luxusnak számító használati cikket tud felhalmozni.

Linkek:

www.fairtradecenter.hu

www.naomiklein.org

www.nologo.hu

www.tudatosvasarlo.hu

Kirándulás Szemétország zacskóerdejében

- Összeállította: Silye Zoltán, Gaja Környezetvédő Egyesület
- Fordítás: Hulladék Munkaszövetség, Szuhai Attila - www.kukabugar.hu

A fogyasztói társadalom által gerjesztett óriási kereslet azzal jár, hogy a piacon minél rövidebb idő alatt akarják eljuttatni a terméket vevőhöz, így az árucikk csomagolását mindig a legbiztonságosabb módon kell elvégezni, úgy hogy az könnyen szállítható legyen.

Erre a feladatra a legjobb a műanyag, ez által a termékek nagy részénél sokszor a csomagolás nagyobb tömeget vagy méretet ér el, mint maga a termék. Ennek következtében óhatatlanul is rengeteg felhasználhatatlan műanyag szemét kerül a környezetünkbe. Ezeknek a lebomlási ideje sokszor túltesz több emberöltőn, aminek a következménye, hogy környezetünkben óriási műanyag hegyek és zacskóerdők nőnek ki a földből, amivel talán még a következő generációk sem tudnak megbirkózni.

Szintén nagy gondot jelent, hogy a trendek által vezérelt piacon a termékek felhasználási ideje jelentősen lecsökkent. Húsz évvel ezelőtt egy ruhadarab, egy műszaki cikk egész életre szóló beruházás volt. Manapság egy hasonló terméknek az élettartama mindössze pár év, hiszen a technikai fejlődés és a divat rendkívül gyorsan teszi elavulttá, vagy éppen ódivatúvá ezeket a ter-

mékeket. A hasonlóan járt termékek pedig hamarosan a szemétdombon kötnek ki és a szakemberek pedig megvívhatják csatájukat az új fajta szeméttel, amiben már nem csak a műanyag jelent kihívást, hanem a különböző műszaki cikkek nehézfém tartalmú paneljai is.

A The New York Inquirer nevű újság összeállította a világ hét szemétsodáját, a cikk Aaron Labaree tollából származik. Riasztó tények irdatlan tömegű hulladékról a Csendes-óceánról, New Yorkból, Indiából, a Fülöpszigetekről, az USA Nevada államából és Kínából. Elrettentő példaként szolgálhatnak nekünk Magyaroknak is, hogy hova vezet a cél tudatlan vásárlás és a szeméttelés.

1. A Csendes Óceáni Szemét-sziget

Az első csoda a San Francisco és Hawaii között félúton lebegő, zömében plasztik palackokból álló szemétsziget, amelynek kiterjedése nagyobb, mint Texas államé. Az óceáni áramlások gyűjtik össze erre a területre a szárazföldről és a hajók rakományából kikerülő szemetet. Egy kutató beszámolója szerint egy hétfő hajózott a szemétsziget között, ahol a horizonttól-horizontig mindent szeméttel borított.

2. New York szeméttlerakója

Minden New-Yorki iskolás tudja, hogy a világúrból két ember alkotta

műtárgy látszik, az egyik a kínai Nagy Fal, a másik a New York-i szeméttlerakó, amely 67 méter magas, közel 9 millió négyzetméter területű. A lerakó amely, fénykorában mintegy 30 ezer tonna hulladékot fogadott naponta, most rekultivációra vár.

3. India, Roro azbeszt bányák

1983-ig bányásztak azbesztet a Roro hegységben, amelyet a közeli cementgyár üzemeltetett. A bányák bezárását követően, mintegy 700 ezer tonna veszélyes hulladéknak minősülő azbeszt hulladék maradt hátra, amely a közeli falvak lakosságát folyamatosan veszélyezteti. Bár mérete alapján nem versenyezhet a többi világcsodával, de rendkívüli látvány beemeli a hét világcsoda közé

4. Füstös hegység, Fülöpszigetek, Manila

Manila hulladéklerakója, melyet hivatalosan 1995-ben bezártak (nevét a lerakóról felszálló metánról kapta). A Füstös hegység egy a számtalan Fülöpszigetek között, ahol 155 ezer ember talál „megélhetést”. Gyerekek, férfiak és asszonyok élnek a világ talán legszörnyűbb gettóiban, amelyek nem mások, mint a hulladéklerakók.

5. Hajóbontó kikötő, Alang, India

Minden évben hajók százait szállítják Indiába, hogy ott szétszedjék őket, mint hulladékot. Az Alang-i part mintegy 160 futballpályányi területet foglal el. Egy szakember így számolt be az ott látottakról: „Ez a hely, valamennyi emlékeim közül leginkább hasonlított arra, amilyenek a poklot képzelem. Több mérföldnyi

mocskos partszakasz, hatalmas tankegerek szétdarabolva, füstölő olajfelhők és lángok mindenütt. Több száz munkás, lángvágókkal és primitív szerszámokkal, sokuk hiányzó végtagokkal.”

6. Yucca hegység, Nevada, USA

Felderítő munkálatok kezdődtek, meg a Yucca hegységben, hogy ide helyezték el az USA majdnem összes nukleáris hulladékát. A mintegy 70 ezer tonna sugárzó hulladékot 10 ezer évre kell elszigetelni a környezetétől. A tervek szerint a hulladékot 300 méter mélyen a hegy gyomrában helyezik el, és ha elkészül a világ egyetlen olyan csodája lesz amelyet, élőlény sohasem láthat. A program dollár tízmilliárdokba kerül. A nevadaik nem örülnek a terveknek, és ezt a program népszerűsítésére szolgáló, a gyerekek körében terjesztett Yucca Mountain Jimmy rajzfilmfigura sem tudja megváltoztatni.

7. Elektronikai hulladéklerakó, Guiyu, Kína

Kína kelet partján fekszik ez a lerakó, amely Észak-Amerika elektronikai hulladékának jelentős részét fogadja. Bár talán nem annyira látványos, mint a világ többi szemétsodája, ez a terület 100 ezer embernek ad elfoglaltságot. Az egyik közeli falu kizárólag a kábelégetéssel foglalkozik, hogy a fémet kinyerjék. A közeli folyóban a nehézfémekből a határértékek több tíz és százszorosát mérték.

Link:

www.kukabugar.hu

Az éghajlatváltozás már a spájzban van

• Fidusz (Fidrich Róbert), Magyar Természetvédők Szövetsége

Első ránézésre ez a cím képzavarnak tűnhet, pedig komolyan gondolom. Tényleg.

Igaz, hogy elsősorban a Tizedes és a többiek című filmből mára már klasszikussá vált idézetre ("Az oroszok már a spájzban vannak.") utalnék ezzel, vagyis mára már tényleg nyakunkon az éghajlatváltozás, a hatásait egyre jobban érezhetjük. Ugyanakkor sajnós, ma már azzal is szembesülnünk kell, hogy a tavalyi aszályos, forró nyár miatt alacsony volt a gabonatermés hazánkban és a világ más részein is, s ezért jelentősen megegyezkedett az élelmiszerek ára. Tehát a spájzban, vagy legalábbis az élelmiszerboltok polcain már szembesülhetünk az éghajlatváltozás következményeivel.

Az elmúlt évben a hazai sajtó nagyon sokat foglalkozott az éghajlatváltozással, részben azért, mert számos nemzetközi szervezet - köztük az ENSZ Éghajlatváltozási Kormányközi Testülete (IPCC) - is kiadott e témáról szóló jelentéseket, ráadásul a volt amerikai alelnök, Al Gore Kellemetlen igazság című, éghajlatváltozásról szóló filmje elnyerte az Oscar-díjat, majd Al Gore és az IPCC kapta meg tavaly a Béke Nobel-díjat. Mára már sajnós teljesen megbizonyo-

sodhattunk arról, hogy zajlik az éghajlatváltozás, az elmúlt száz évben átlagosan mintegy 0,7 Celsius fokkal nőtt bolygónk hőmérséklete, s mindezért jelentős mértékben az emberi tevékenység felelős. És ha nem fogjuk vissza rövid időn belül az üvegházhatású gázok kibocsátását, akkor akár további 2-6 fokkal is növekedhet bolygónkon az átlaghőmérséklet.

Bár az éghajlatváltozás során szinte mindenki a "globális felmelegedésről" beszél, azért mégsem úgy képzeljük el ezt, hogy akkor ezentúl folyamatosan egyre melegebb lesz télen és nyáron egyaránt. A felmelegedést elsősorban hosszú évek átlagában kell elképzelni, de ezen belül jelentős különbségek lehetnek, hiszen például hazánkban az ideai tél jóval hidegebb mint a tavalyi. Ugyanakkor viszont arra kell számítanunk, hogy jelentősen felerősödnek az időjárási szélsőségek. Gyakrabban kell számítanunk erős viharokra, heves esőzésekre, amikor egyetlen nap alatt akár annyi eső esik, mint máskor fél év alatt. Emellett viszont egyre sűrűbben fordulnak elő a tavalyihoz hasonló hőhullámok, hosszú, száraz nyarak. Lehetséges, hogy tavaszi árvizet követően nyáron aszály sújtja majd az országot.

Hazánkban a 2006 szeptembere és 2007 szeptembere közötti 12 hónap mindegyike melegebb volt mint a sokévi átlag, és ez az egy év átlagosan több mint 2,5 fokkal melegebb volt mint a korábbi hasonló időszakok. Ez példa nélküli a hőmérsékleti adatok hazai mérésének történetében.

Aföldi éghajlat ilyen gyors változása elsősorban azért kezdődött el, mert az elmúlt évszázadok során az emberi tevékenység következtében jelentősen megnövekedett a légkörben az üvegházhatású gázok (szén-dioxid, dinitrogén-oxid, metán, freon gázok stb.) koncentrációja. Ezek részben a foszilis tüzelőanyagok (kőolaj, földgáz, szén) elégetése, a mezőgazdasági tevékenységek, az esőerdők elpusztítása, az ipari üzemek működése valamint a közlekedés során kerülnek a levegőbe.

Hazánkban az üvegházhatású gázok legnagyobb részéa fűtés, a hőenergia előállítása során kerül a levegőbe. Ezért ha a lakások szigetelésével csökkentenénk a fűtési igényt, jelentős mértékű pénzt és szén-dioxid kibocsátást takaríthatnánk meg. Ha a hőenergia egy részét, vagy a melegvíz igényünket háztetőkre szerelt napkollektorokkal elégítenénk ki, még tovább csökkenthetnénk kibocsátásunkat és a kiadásainkat. Napjainkra a közlekedés is egyre nagyobb mértékben járul hozzá az éghajlatváltozáshoz. Az autók egy utaskilométerre vetítve sokkal több üvegházhatású gázt bocsátanak ki, mint ha vonattal vagy busszal közlekednénk. Ha tehetitek, inkább pattanjatok fel egy bringára, hiszen a kerékpár a leginkább környezetbarát jármű! És, ha lehet, ne vásároljatok szemetet! Manapság szinte mindent agyoncsoma-

golnak, az üdítő italokat pedig eldobható palackba töltik. Ezért ezek rövid úton szemétként végzik be életútjukat. Pedig a csomagolás előállításához rengeteg energiát kell felhasználni, és az energia-termelés egyben környezetszennyezéssel jár. Ezért inkább visszaváltható üveges italokat vegyetek, kerüljétek az eldobható csomagolást!

És ha már a spájznál kezdtem, megkérdezném tőletek: hány kilométert esztek naponta? Hallottatok már arról, hogy a bevásárlóközpontban kapható kínai fokhagyma 18 ezer kilométert utazik, mire a kosáratokba kerül, s 1 kg fokhagyma ideszállításával jár? Ha vesztek egy kiló marokkói zölds-

paprikát, az is 3800 kilométert utazik, s ezalatt több mint 0,5 kg széndioxid kerül ki a levegőbe. Vegyetek inkább hazai termékeket, és ezzel nemcsak a környezetet véditek, de a hazai termelők életben maradását is segítitek!

Ha szeretnétek még többet tudni az éghajlatváltozásról és arról, hogy mit tehettek ellene, nézzetek be a www.klimavedelmet.hu honlapra!

Link:

www.mtvsh.hu

Végre, üldöznek!

• Gábor Imre Leo

Dohányzom. Ez nem jó dolog, tudom. Károsítja az egészségemet.

Mégis dohányzom, és dohányozni is fogok, amíg az egészségemet károsító tényezők versenyében a dohányzás nem kerül be az első három helyezett közé. A verseny kemény, a dohányzást épp most előzte meg a globális felmelegedés, hogy a dobogósokról ne is beszéljek...

Mégis, mikor a dohányzás elleni világméretű kampány beindult, fel-támadt bennem a remény.

Először tapasztaltam, hogy - a köz-törvényes és politikai bűnöket leszámítva - olyan dologért kezdtek embereket üldözni, amire vonatkozóan az üldözöttek kezében van a döntés. Tehát tehetnek róla. Eldönthetik, hogy dohányoznak, s vállalják az üldöztetést, vagy abbahagyják, s másnaptól minden konzekvencia nélkül békén hagyják őket.

Ez a világunk történetében egyedül-állóan új jelenség. Ott van például a kristálycukor, a fehérkenyér, a génezelt zöldség, a bármilyen ízű szeszesital, és a minden ízű üdítő, az izomfejlesztő és élénkítő szerek, stb. melyek fogyasztói békében rongálhatják maguk és gyermekeik egészségét, a közhatalom legfeljebb a gyártókat zaklatja néha.

Hasonló méretű üldöztetést eddig csakis olyan dolgokkal lehetett kiérdemelni, amiről az üldözöttek valójában nem tehettek. Csak néhány emlék a

civilizáció fényes múltjából, amikor az üldözéshez kiválasztott szerencsétleneknek elég volt megszületni, hogy célponttá váljanak: A barbár, hitetlen, rézbőrű, afrikai, ázsiai, s persze a fehér, zsidó, roma bélyeggel született gyerekek mind meglepődtek, mikor felcseperedve rájöttek, mekkora tömeg üldözi őket. Ma már tudjuk, hogy valójában ide tartoztak a lágy erőszakkal „átnevelt” balkezesek, az otromba viccekkel bombázott szókék, a néhány éve még fertőző betegeknek tekintett melegek, s végső soron minden olyan kisebbség, amely az őt körülvevő közeg számára valamilyen okból ellen-szenves volt.

Ha a világ gondtalan lenne, kibírná, hogy nem mindenki egyforma, ám ha gondok vannak, a civilizált tömeg körbenéz, s keresi a gondok okát. Természetesen, magán kívül. Miután a gondok belül vannak, kívül csak ürügyeket talál, de ez a „normális” tömeget nem zavarja. Aki valamilyen szempontból „nem normális”, az eleve jó célpont, hát kapjuk el! Aki más, az gyanús, aki más az zavar, ha ki-irtjuk, becsukjuk, kirekesztjük, máris egy gonddal kevesebb. Ebből az energiából a legbénább politikus is meg tud élni, hát egyből lesz vezér, költségvetés, média, csak épp a gond nem lesz kevesebb...

Agond ugyanis az, hogy nem ismerjük egymást. Igaz, nem ismerjük magunkat sem. Nem ismerjük a szüleinket, s nem ismerjük a gyermekeinket, s aki még ráadásul „más” is, az még ennél is jóval távolabb van... Nem tudjuk, hogy igazi problémáink legnagyobb része közös.

Hát ezért támadt fel bennem a remény...

Ha a dohányosok ellen, akik valóban önszántukból ártanak maguknak, s a környezetüknek, végre sikerül a világnak összefognia, talán sorra kerül a többi valódi probléma is, és az emberek elkezdik magukat, s a világukat kicsit jobbá tenni. Ehhez meg kell ismerkednünk az Emberrel, mindazzal, ami közös az emberekben. Az „összetartás” és a „szeretet”, ami az üldözötteket túlélni segíti, olyan energia, amit a „normális” tömeg már régóta nélkülöz. Talán, ha megismerjük egymást, sikerül ezt az energiát újra megszerezni. Nem elvenni, hanem megtanulni.

Reménykedek hát, hogy az úniós csatlakozás óta hazánkban is érezhetően virágzásnak indult multikulturalizmus nem az üldözöttek számát, hanem a megismerést, és az életminőség javításának lehetőségeit fogja gyarapítani.

Chilei barátom, aki évtizedekkel ezelőtt politikai üldözöttként menekült hozzánk, sikeres spanyol tanár, és melleleg lélekgyógyász. Szép sorban elmagyarazza minden magyarnak, akivel találkozik, milyen csodálatos ez az ország, s milyen értékes minden ember, akit megismert. Lassan halad, de a szeretet, ami sugárzik belőle, mindenkiten nyomot hagy, aki a hálójába kerül.

Élete bizonyítja, hogy nem csak egzotikus ételekkel és buja táncokkal lehet vonzóvá tenni egy távoli kultúrát. Elég, ha elmeséli, hogy sok hányattatás után hogyan talált örömet ebben a számára kicsit túl sokat szomorkodó országban, s mennyi gazdagságra lelt az itt megismert barátaiban. Nem maradt idegen, pedig szülőföldje épp a földgolyó átelles felén van.

AKárpát medence, az itt élő nációkat tekintve mindig is genetikai koktélpohárnak számított, ma már azonban tiszta Amerika! A japán karatemestertől a brazil capuera-klubig válogathatunk az autentikus harci technikák között. Ha megerősítettük izmainkat, s legyűrtük félelmeinket, távoli kultú-

rák ízes csemegéit kínáló éttermek, boltok, táncklubok, idegen nyelvű iskolák, és kulturális programok várják azokat, akik kíváncsiak másokra.

Itt nyüzsög a világ, és ez nem véletlen. Ők bizonyosan kíváncsiak ránk. Kíváncsiak, hogy lehet ilyen unalmas helyen élni, ahol nincs cunami, nincs tűzhányó, nincs földrengés, nincs hurrikán, s még a terrorizmus is csak a hírekben fordul elő. Problémáink persze vannak. De ezeket nem külföldről hozták. A többségük saját gyártmány, igazi hungaricumok.

Összetartás és szeretet tekintetében viszont még elfér egy kis import a hazai piacon.

Közösségi mozgalmak a globalizáció korában

• Bakos István, Diagonál Magyarország Egyesület

A globalizáció helyi, hagyományos közösségeket szétválasztó hatásaira válaszul számos új kisközösségi forma, illetve társadalmi mozgalom bontakozott ki. Írásomban utalásszerűen foglalkozom ezek okaival és néhány fajtájával. Mind ezen mozgalmak gyökeréhez, valódi okához több dolog társul. Ezek közül a talán két legjellemzőbbet említem meg röviden.

települések, hitek és ideológiák, politikai irányzatok, életmódok sokasága veszik körül, nincsenek egyértelműen elfogadott, mindenki által követett életstílusok, amelyek viszont hiányérzetet okoznak a társas kapcsolatokra vágyó emberekben.

Szintén fontos tényező a mai hálózati alapú, nem helyhez kötött gazdaság, illetve a helyhez kötöttek élő ember szembe kerülése. Az emberek hagyományosan adott helyhez, időbeosztáshoz-ritmushoz, kultúrához, nyelvhez kötve élnek. Ugyanakkor azonban a globalitás, a globálisan működő gazdaság, amely a munkahelyeket biztosítja (vagy megszünteti) már egy másik logikai rendszer alapján épül fel: nem kötődik szorosabban az adott fizikai helyhez, viszonylag gyorsan képes helyet változtatni, a nap 24 órájában működik, a kultúrája is globális és a „*biznisz*” azon a nyelven beszél, ahol éppen van – s gyorsan továbbáll, ha nincs elegendő profit.

Ez a folyamat igen erős reakciókat váltott ki szerte a világon, és számos társadalmi mozgalmat hívott életre. Ezen mozgalmaknak számtalan formája ismert, jónéhány közülük defenzív, azaz valamilyen értéknek tekintett dologra (hit, helyi közösségi lét, nemzettudat stb.) támaszkodva szándékozik védekezni a globalizáció káros hatásai ellen.

Egyrészt a mai kor embere számára a saját identitás (ki vagyok, hol a helyem a világban) meghatározása sokkal nehezebb, mint akár száz évvel ezelőtt, hiszen munkaformák, lakóhelyül szolgáló

Kiemelten most a zöld-, illetve ökomozgalmakról szólnék, melyek két okból is sajtóságosak. Egyrészt zömében aktívak, azaz nem védekezve, hanem változtatni akarva állnak hozzá a globalizáció hatásaihoz. Emellett felhasználják a globalizáció eszközeit, például látványos média-akciókkal érnek el eredményeket (gondoljunk csak a Greenpeace akcióira).

Azöld mozgalmak különböző célrendszerekkel működnek. Vannak, melyek a tömeges piaci kereskedelemmel szemben a helyi erőforrások cseréjére hívják fel a figyelmet, kiemelhető közülük a fair trade mozgalom, mely a harmadik világ országai termelőinek igazságosabb javadalmazásáért szervez kereskedelmi láncolatot; Magyarországon egyik fő propagálójuk a Védegyelet. Ezzel kapcsolatos a tudatos vásárlás fontosságát hangsúlyozó szervezetek munkája is,

hazánkban például a Tudatos Vásárlók Egyesülete. Több szervezet a környezetvédelemre, illetve a megújuló energiaforrások használatára helyezi a hangsúlyt. A csoportok között jónéhány akad, mely az utcai tüntetéseket, felvonulásokat tekinti jó eszköznek céljai elérésére – ismert példa lehet a médiából a világgazdasági találkozó idején zajló antiglobalista tüntetések jelensége, melynek általában erőszakos elemei is vannak; kérdés persze, hogy a pár tucat green army-tag által betört kirakatok mennyiben hiteltelenítik sok tízezer békés tüntető szándékát.

Atémáról mindez csak mozaikszerű ábrázolás volt, ajánlom a következő linkeket.

Linkek:

www.bocs.hu

www.vedegylet.hu

www.zofi.hu

www.zold-hid.hu

www.biofalu.hu

Kellemetlen Igazság, egy kellemetlen tényről

• Gadányi Károly, Fúzió Egyesület

Al Gore nevével kísért Oscar-díjat nyert dokumentumfilm egy kényelmetlen és igen sürgető problémára hívja fel a figyelmet. A film ugyan 2006-ban készült, ez alatt a lassan eltelt két év alatt nagy változás nem következett be az általa bemutatott problémák megoldására.

Al Gore volt alelnök könyvéből készült dokumentumfilm arra hivatott, hogy bemutassa, az emberiség milyen hatalmas ketyegő bombán ücsörög. Természetesen felmerül a kérdés, vajon George Bush volt politikai ellenfele valóban ennyire foglalkozik az emberiség globális pusztulásával, vagy egy látványosan megszerkesztett lassan beérő kampánymunkáról van szó, ami a most éppen aktuális választásoknál a republikánusok malmára hajtja a vizet, a Bush Iraki politika ellenében. Cinikus világban élünk, és igazság szerint Al Gore személye pont annyit használ a filmnek, mint amennyit árt is, hiszen nem tudja lemosni magáról a politika árnyékát, még ha jó szándékú is.

Al Gore könyvében szereplő 10 leghíresebb tévhit a globális felmelegedéssel kapcsolatban körbejárta a világot. Íme:

1 „A tudósok nem értenek egyet abban, hogy a Föld éghajlatának változását az emberek okozzák.” A tudósok azt állítják, hogy az üvegházhatású gázok okozzák a felmelegedést, azért pedig az emberek a felelősek.

2 „Semmit nem tehetünk az éghajlat-változás ellen. Már túl késő, ill. túl kicsi vagyok, hogy bármit is tehessek” Csökkenteni kell a fosszilis tüzelőanyagok használatát.(anyagok újrahasznosítása, papír pazarlás megszüntetése, komposztálás, újratölthető palackokat használj egyszeri műanyag dobozok helyett, egyél kevesebb húst) A társadalom minden tagja felelősséggel tartozik tetteiért.

3 „Az éghajlat az idők során természetes úton változik, tehát az a változás, amit most tapasztalunk, csak a természetes ciklus része.” Az Antarktiszból vett jégminták elárulják, hogy a szén-dioxid-szintek magasabbak, mint bármikor az elmúlt 650.000 évben.

4 „Az ózonrétegen lévő lyuk globális felmelegedést okoz.” Téves állítás. Az ózonlyuk oka az ember által előállított klórozott szénhidrogének. A Montreali Jegyzőkönyv ezek használatát tiltja. Az ózonlyuk miatt több ultraibolya sugárzás éri a Földet, de ez nincs hatással a Föld hőmérsékletére. Az egyedüli kapcsolat az, hogy a globális felmelegedés lassíthatja az ózonréteg újraképződését, hiszen a felmelegedés az alsó légkört érinti, feljebb a sztratoszférában hűti a levegőt, ezáltal súlyosbítja az ózonvesztéséget.

5 „Sok tényező van hatással az éghajlat-változásra – nincs értelme, hogy pont a CO2 miatt aggódjunk.” Az üvegházhatású gázokra kell odafigyelnünk, mert azok nem engedik távozni a napsugarakat. Ezért fontos a CO2.

6 „Az Antarktisz jege vastagszik, tehát nem igaz, hogy a globális felmelegedés miatt a gleccserek és a tengerek jege olvad.” Összességében az Antarktisz fog. Több mint 85%-a zsugorodik a világ gleccsereinek. A jég fogyása 1996 és 2005 között megduplázódott. Csak 2005-ben Grönlandon 50 köbkilométer jég tűnt el.

7 „A globális felmelegedés jó dolog, mert megszabadít minket a fagyos telektől (kisebb lesz a fűtésszámla), és segíti a növények gyors növekedését.” Sok tengerparti város fog a víz alá kerülni, emberek milliói válnak majd menekültekké. Aszályos időszakok megnyúlnak. Súlyos áradások száma megnő. Fajok tömeges kihalása várható. Várható, hogy az embereket új betegségek támadják meg.

8 „A tudósok által mért felmelegedés csak a városok hőcsapda hatásainak következménye, ennek semmi köze az üvegház-gázokhoz.” Nem igaz. Az egész bolygó átlaghőmérséklete növekszik.

9 „A globális felmelegedés annak a következménye, hogy a XX. század elején egy meteor becsapódott Szibériában.” Mára már nem érezzük annak következményeit.

10 „Egyes területeken a hőmérsékletek nem emelkednek, tehát a globális felmelegedés csak hiedelem.” Az állítás hamis, hiszen az üvegházhatású gázok koncentrációjának növekedése következtében a Föld teljes felszínének átlaghőmérséklete emelkedik.

Pontjai alapján talán még sürgetőbbé vált ez a kérdés, hogy vajon mit tehet egy maréknyi ember a cinikusokkal és szkeptikusokkal szemben. Talán a legmegfelelőbb szó rá: remél.

Fokozottan veszélyeztetett állatfajok

„Az amazonasi esőerdők kipusztítása sok faj kihalásához vezet és egyidejűleg gyarapítja a légkör szén-dioxid-koncentrációját is.”

Jegesmedve
Sárgaszemű pingvin
Leopárdfóka
Óriás üvegbéka
Vörösnakú lúd
Röpkeptelen kormorán
Coqui-béka
Antarktisi medvefóka
Golyvásdaru
Szürkefejű albatrosz
Császárpingvin
Aranyvarangy
Aranyhajú pingvin
Grönlandi bálna
Nagy lilik
Nagy törpemaki

Linkek:

www.climatecrisis.net

www.imdb.com/title/tt0497116/

Melege van? – Termeljen kevesebb szemetet!

• globlight

A klímaváltozáshoz természetesen a hulladéktermelésnek is köze van. Az összefüggés nagyon egyszerű és egyértelmű. A hulladék - lényegét tekintve - kidobott anyag és energia. Következésképp, ha kevesebb hulladékot termelünk, akkor anyagot és energiát takarítunk meg.

Amikor például újrahasználnunk egy tárgyat, vagy életünket kevesebb termék segítségével igyekszünk kellemessé és élhetővé tenni, akkor a nyersanyagok bányászatához, szállításához, feldolgozásához és a termékek gyártásához szükséges energiából kevesebbet használunk fel. Ha kevesebb energiára van szükségünk, akkor kevesebb üvegházgázt juttatunk a légkörbe. A hulladékmegelőzés tehát a klímavédelem szempontjából is lényeges.

Az sem mindegy, hogy a keletkező hulladékokat hogyan kezeljük. A szilárd hulladékok lerakása és égetése sokféle módon termel üvegházgázokat.

A hulladékok lerakókon történő anaerob bomlása során például metán keletkezik, amely – amennyiben nem hasznosítják - sokkal erőteljesebben járul hozzá a globális felmelegedéshez, mint a szén-dioxid. A hulladékégetés mellékterméke pedig – többek között – fosszilis eredetű szén-dioxid.

A legnagyobb probléma ezekkel mégis az, hogy a lerakóra és égetőbe kerülő termékeket új termékekkel pótolják, így a kör újra az elejétől indul (bányászat, gyártás, szállítás, stb.) az összes nyersanyag- és energiaigényével együtt!

Az újrahasználat és az újrafeldolgozás anyag- és energiatakarékosabb meg-

oldások, ezért a klíma szempontjából is kedvezőbbek, mint a lerakás vagy az égetés. Ezt több tanulmány is alátámasztja, ezek közül a Hulladék Munkaszövetség (HuMuSz) szemléz néhányat a www.humuszu.hu/klima oldalon.

A HuMuSz azért hozta létre a **www.megelőzes.humuszu.hu** weboldalt, hogy azon hulladékcsökkentési ötleteket adjon önkormányzatok, fogyasztók és iskolák számára.

Az önkormányzatok egy keresőrendszer segítségével 11 európai ország hulladékcsökkentő példái között böngészhetnek, ötleteket merítve saját hulladékgazdálkodási terveik kidolgozásához. Munkájukat egy 'nulla hulladék' útmutató is segíti, amely szintén ezen a weboldalon érhető el.

A lakosok sok apró tippet kapnak minden napjaik zöldítéséhez a következő témákban: vásárlás, reklámok, ajándékozás, irodai praktikák, otthoni praktikák, szórakozás, közösségi élet. A HuMuSz fontosnak tartja, hogy az oldal valódi, gyakorlati segítséget nyújtson az érdeklődőknek, ezért a weboldalra látogatók segítségét is kéri a hasznos címek, zöld termékek és szolgáltatások felkutatásához. A honlapon ugyanis lehetőség van arra, hogy mindenki fényképpel és/vagy kisfilmmel illusztrálva is bemutathassa saját otthoni 'zöld' ötleteit.

Az iskolák számára szóló rész még nem készült el, de a szervezet tervei szerint a honlapról jövő tavasztól letölthető lesznek környezeti nevelést segítő kiadványok, feladatlapok, szakkörtervek és több, iskolazöldítő program leírása is.

Impresszum

Globalizáció Light Magazin

Kiadja a Gaja Környezetvédő Egyesület
Megjelenik öt alkalommal havi lebontásban
Szerkeszti: Silye Zoltán (globlight@kingsziti.hu)

Munkatársak:

- Huszti Annamária, Bocs Alapítvány
- Bakos István, Diagonál Magyarország Egyesület
- Fidrich Róbert, Magyar Természetvédők Szövetsége
- Gadányi Károly, Fúzió Egyesület
- Gábor Imre, Fiatal Művészekért Alapítvány
- Varga Gábor, Gaja Környezetvédő Egyesület
- Dr. Wurlitzer Tamás, Fúzió Egyesület

Design, lapterv: Kovács Milán (www.milankovacs.com)

A szerkesztőség címe:
8000 Székesfehérvár Petőfi utca 5.
Telefon: 06/22/503-428
E-mail: gaja@t-online.hu
<http://www.gaja.atw.hu/>

A Globalizáció Light utánközléseket is megjelentet, de mindenkor feltűnneti a forrásokat. Az újság anyagai a szerkesztő előzetes beleegyezésével közölhetőek. A lapban közölt írások állításai nem minden esetben tükrözik a Gaja Környezetvédő Egyesület véleményét.

Az újság az NCA-CIV-07-F-P - Nyomtatott sajtótermék létrehozásának és fejlesztésének támogatása elnevezésű pályázat keretein belül jelenhet meg.

A szerkesztőségünk szívesen fogadja véleményeket, illetve a témába vágó cikkeket és amennyiben a szerkesztőbizottság úgy ítéli meg, akkor közlésre kerül az újság későbbi számaiban. Szintén várunk a témához köthető fotókat, karikatúrákat, képzőművészeti alkotások digitális reprodukcióját, amennyiben a szerző vállalja a szabad felhasználást. Mindkét kategóriában a munkákat a **globlight@kingsziti.hu** címre várjuk.